

Løftlia-utvidelse**

Referansedata

Fylke: Nordland
Kommune: Rana
Kartblad: 1927 I
H.o.h.: 114-286moh
Areal: 688 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2007
Inventør: JKL
Dato feltreg.: 23.07.07
Vegetasjonsone: Mellomboreal
Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk

Sammendrag

Utvidelsesforslaget for 2007 tilfører ingen spesielle kvaliteter til forslaget fra 2005 utover det at arealet eldre granskog økes. Dette er imidlertid et verdifullt tilskudd i seg selv og vil bidra til å gjøre området, inkludert artsinventaret, mer robust i forhold til omgivelsene. Samlet forblir derfor verdivurderingen fra 2005 uendret, dvs regional verdi. I forhold til Løftlia anno 2005 vil utvidelsen inkludere litt mer av den rødlistete skogtypen "høystaudegranskog" (LR) og for øvrig kunne addere noe til skogvernmangelen "rike skogtyper/ høystaudeskog".

Feltarbeid

Området omkring Kabushatten (Løftlia-utvidelse) er gjennomgått av Jon T. Klepsland den 23. juli 2007. Det opprinnelig skisserte undersøkelsesområdet er gjennomgått, mens resten av avgrensingsforslaget presentert her i større grad baserer seg på avstandsobservasjoner.

Tidspunkt og værrets betydning

Pent vær ved befaring. Gunstig tidspunkt for registrering av fleste relevante organismegrupper, men muligens noe tidlig for en del jordboende sopper. I tillegg viste 2007 seg å være et svært dårlig år for fruktifisering av mykorrhizasopp i hele landet.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Etter registreringene av Løftlia omkring Bjønnbethelet i 2005 ble det gjort kjent at også noe areal mot øst, omkring Kabushatten skulle vært undersøkt. Dette arealet ble derfor inventert på oppdrag fra DN og fylkesmannen i Nordland i 2007. Utvidelsesforslaget slik det er presentert her omfatter et omtrent dobbelt så stort areal i forhold til det opprinnelig skisserte undersøkelsesområdet for 2007. Dette er gjort for å bedre arronderingen (inkludere hele, ikke halve dalgryten) og for å øke arealet eldre, noenlunde likeartet skog.

Tidligere undersøkelser

"Løftlia" utgjør østre utløp av et større område (Kvanndalen) som tidligere er vurdert for vern (Korsmo et al. 1993, Svalastog 1996). Storområdet ble da vurdert som et viktig barskogsområde egnet for vern (**). Løftlia-området ble betegnet som et spesialområde ut i fra skogtilstand og rikhet.

Løftlia øst for Kabushatten ble re-inventert og verdivurdert i 2005 og funnet regionalt verneverdig (Framstad red. 2006).

Beliggenhet

Området ligger like vest for og tilgrensende lokaliteten "Løftlia" som ble inventert i 2005 (Framstad red. 2006).

Naturgrunnlag

Topografi

Omfatter åsryggen "Kabushatten" og to små daler på hver side av denne.

Geologi

Berggrunnen består av kalkglimmerskifer med bånd av dolomitmarmor (NGU 2007a).

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk, vegetasjonsone: mellomboreal 80% (ca 550daa) nordboreal 20% (ca 140daa).

Området ligger i svakt oseanisk seksjon (O1), og i mellomboreal vegetasjonssone etter Moen (1998). Øvre del av Kabushatten hører vegetasjonsmessig til nordboreal sone.

Vegetasjon og treslagsfordeling

De frodigste og floristisk rikeste områdene innenfor utvidelsesforslaget er i lisdene sør for Kabushatten, og dette arealet er figurert ut som naturtypelokalitet/ kjerneområde. Her opptreer en mosaikk av boreal lågurtskog, rik høystaudeskog, fattigere storbregneskog og småbregneskog. Av mer mineralkrevende arter inngår blant annet trollbær, ballblom, myske, kranskonvall, firblad, markjordbær, skogsvinerot, bergsveve coll., krattfiol, taggbregne, bleikstarr og hengeaks. På berg

inngår (vanlige) basekrevende arter som bergfrue, grønburkne, kalkkammose og putevrimose. Nedenfor lia, mellom en liten myrflakk ved grusveien og lisen opptreer en særlig frodig høystaude-eng og vierkjerr (lapp- og grønnvier) med bl.a. villrips, myskegras, tyrihjel, hvitveis, mjødur, enghumleblom, vendelrot og mye strutseving. Fattigere typer er dominerende oppå ryggene på flattere terreng. Oppå Kabushatten og nordover langs ryggene er det hovedsakelig blåbærskog og noe røsslyng-blokkebærskog oppbrutt av små fattigmyrer av ulik utforming, stedvis med noe vierkjerr. Litt rikere dråg med blant annet soleihov, mjødur, sølvbunke og stjernestarr inngår. Den grunne og vide dalen vest for Kabushatten domineres av storbregne-utforminger og middelsrike staude-utforminger; stedvis dominert av turt, skogburkne og skoggrøyrkvein, stedvis av turt, tyrihjel og strutseving. Tresjiktet domineres helt av gran og deler av arealet faller derfor innenfor den rødlistete vegetasjonstypen "høystaudegranskog" (LR) (Aarrestad et al. 2001). I rikere parti inngår noe selje og rogn. For øvrig opptreer bjørk spredt i hele området.

Skogstruktur og påvirkning

Skogen er i all hovedsak i sen optimalfase til aldersfase, hvor dødved produksjonen foreløpig er beskjedent. Skogen er også generelt svært åpen, noe som også er negativt m.t.p. dødved produksjon. Særlig de frodigste storbregne-staudepartiene har liten tredekning, eventuelt er helt uten trær. Spredt finnes gamle, godt nedbrutte rester av granlæger etter tidlige hogstuttak. For øvrig forekommer læger i form av yngre rotvelt og selvtynn. Spor etter flere mindre plukkhogstuttak finnes i hele området. Disse spenner over en lengre tidsperiode og inkluderer også relativt nye inngrep, dvs ca 20-30 år gamle stubber. I nordøst avgrensnes utvidelsesforslaget mot mer systematisk uthogd skog utført ganske nylig. Her er også en del rotvelt etter stormfelling. Øvre trealder ligger generelt på 120-150 år, men enkelte i overkant av 200 år finnes. Dødved kontinuiteten er brutt eller meget lav.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjerneområdene i området Løftlia-utvidelse. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Kabushatten S

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Areal: 32daa
Hoh: moh

Avgrensingen omfatter den mest produktive og storvokste granskogen i utvidelsestilbudet for Løftlia. Vegetasjonen er rik og veksler mellom høystaude-, strutseving-dominert storbregne- og lågurtvegetasjon. Skogen er i aldersfase med øvre alder for gran omkring 150-200 år. Spredte læger finnes, men dødved mengden er lav og kontinuiteten i dødt trevirke likeså. I tillegg til gran inngår en del eldre selje og noe rogn med til dels frodige lungenever-samfunn. Deler av kjerneområdet kan karakteriseres som høystaudegranskog, rødlistet vegetasjonstype i kategori hensynskrevende (LR). Svartsonekjuke og (så vidt) gubbeskjegg er påviste rødlistearter fra lokaliteten. Av mer kuriøs interesse er parasitten Plectocarbon nephromeum påvist på glattvrenge. Skogtypen er relativt sjelden og skogen forholdsvis godt utviklet. Selv om ingen høyt rødlistete arter er påvist vurderes derfor lokaliteten som regionalt viktig.

Artsmangfold

Kun 3 rødlistearter er påvist i 2007; gubbeskjegg, svartsonekjuke og gammelgranskål. Disse opptreer alle svært sparsomt innenfor undersøkt areal. Enkelte Lobarion-arter inngår på rikbarkstrær. Som en kuriositet kan nevnes at parasitten Plectocarbon nephromeum er påvist på glattvrenge i kjerneområdet "kabushatten S" (få tidligere funn). Ingen jordboende sopp ble påvist, men jamfør Bjynnbetholet (som ble inventert i 2005) tilsier lågurt-utformingene sør for Kabushatten at enkelte krevende arter innen gruppen kan forekomme.

Tabell: Artsfunn i Løftlia-utvidelse. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Haukefugler	Buteo lagopus	Fjellvåk	NT	0	0
Busk- og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT	3	1 ₃
	Lobaria pulmonaria	Lungenever		2	2
	Lobaria scrobiculata	Skrubbenever		5	3 ₁ ₂
	Peltigera collina	Kystårenever		1	1
	Platismatia norvegica	Skrukkelav		1	1 ₁
Sopp vedboende	Phellinus nigrolimitatus	Svartsonekjuke	NT	1	1 ₁
	Pseudographis pinicola	Gammelgranskål	NT	1	1 ₁

Avgrensning og arrondering

Undersøkellesområdet for 2007 omfattet et mindre areal omkring Kabushatten, vest for grusveien som går gjennom Løftlia-området. Utvidelsesforslaget er utvidet en del mot nordvest i forhold til det skisserte undersøkelsesarealet for å sikre en bedre arrondering m.t.p. topografi og naturverdier i form av eldre, relativt produktiv storbregne- og staudegranskog. Denne utvidelsen vil også virke positivt i forhold til inndekking av skogvern-mangelen "rike skogtyper/ høystaudeskog" (Framstad et al. 2002, 2003). I forhold til forslaget fra 2005 er revidert forslag fra 2007 utvidet i nordøst for å inkludere nordhellingene av Bjynnbethaugen og Løftlihattene. Dette gir en litt bedre arrondering og medfører en liten arealøkning som begge er positive egenskaper. Området er imidlertid ganske kraftig gjennomhøgd i nyere tid og utvidelsen vil derfor ikke tilføre skoglige naturverdier av betydning, men arealet rik vegetasjon økes noe.

Vurdering og verdisetting

Utvidelsesforslaget for 2007 tilfører ingen spesielle kvaliteter til forslaget fra 2005 utover det at arealet eldre granskog økes. Dette er imidlertid et verdifulle tilskudd i seg selv og vil bidra til å gjøre området, inkludert artsinventaret, mer robust i forhold til omgivelsene. Utvidelsen vil virke positivt inn på kriteriet størrelse, men likevel ikke såpass at kriteriet øker i skalaverdi. Arronderingskriteriet er forhøyet til tre stjerner i forhold til vurderingen for Løftlia anno 2005. Utvidelsen vil ikke påvirke de andre verdikriteriene nevneverdig. Samlet forblir derfor verdivurderingen fra 2005 uendret, dvs regional verdi. Utvidelsesforslaget vil ikke medføre inndekking av ytterligere mangler i skogvernet sammenlignet med Løftlia anno 2005 (kun tilføre noe areal som innfrir mangelen "rike skogtyper/ høystaudeskog"), og det vises derfor til avgrensings- og vurdering-verdisettingskapittelet for Løftlia 2005 for nærmere informasjon.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Løftlia-utvidelse. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

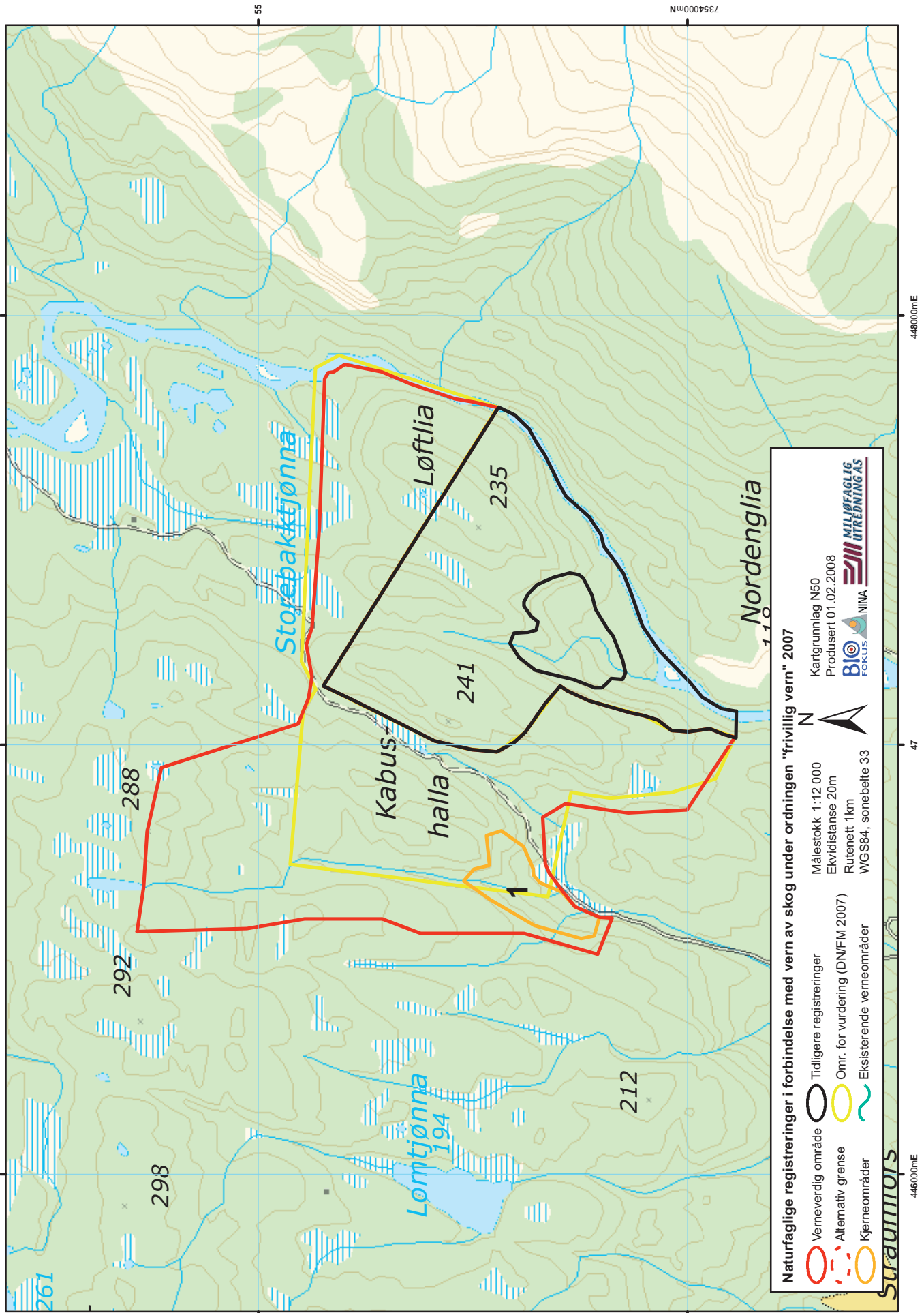
Kjerneområde	Urørthet	Dødvedmengde	Dødvedkont.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edelløvtrær	Treslagsfordeling	Variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Kabushatten S	***	*	*	**	**	—	**	**	***	*	—	—	**
Totalt for Løftlia-utvidelse	**	**	*	**	*	0	**	**	**	*	*	***	**

Referanser

- Aarrestad, P.A., Brandrud, T.E., Bratli, H. og Moe, B., 2001. Skogvegetasjon. I: E. Fremstad og A. Moen (Red.), Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU, Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk Serie, 2001-4, s. 15-44.
- Framstad, E. (red.), Abel, K., Bendiksen, E., Blindheim, T., Brandrud, T.E., Hassel, K., Heggland, A., Hofton, T.H., Klepsland, J.T., Reiso, S. & Sverdrup-Thygeson, A. 2006. Skogregistreringer på utvalgte eiendommer under ordningen med "frivillig vern" i Øst-Norge og Midt-Norge 2005. - NINA Rapport 152. 158 s.
- Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Branderud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet. - NINA oppdragsmelding 769. 9pp.
- Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. og Brandrud, T.E., 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. Fagrapport 54, NINA. 146 s.
- Korsmo H., Edenius L., Moe B. & Svalastog D. 1993. Inventering av verneverdig barskog i sørlige del av Nordland. NINA Oppdragsmelding 228.
- NGU 2007a. Berggrunnen i Norge N250: www.ngu.no/kart/bg250/
- Svalastog, D. 1996. Tilleggsinventering av verneverdig barskog i Midt-Norge. NINA oppdragsmelding 394: 1-50.

Løftlia-utvidelse (Rana, Nordland).

Areal 688daa, verdi **

Bilder fra området Løftlia-utvidelse

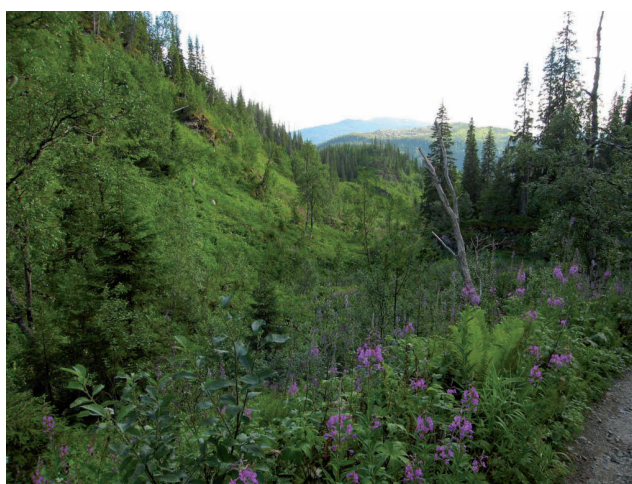
Sør for Kabushatten er det frodige strutseving- og staude-enger som gradvis går over i mer sluttet skog oppover i lia. Foto: Jon T. Klepsland

Utsyn sørvestover den åpne, men frodige dalgryta vest for Kabushatten. Foto: Jon T. Klepsland

Storbregneskog på vestsiden av Kabushatten. Skogen er i sen optimalfase og dødved fattig. Foto: Jon T. Klepsland

Deler av skogen langs grusveien mellom Kabusatten og Bjynnbethaugen er uthogd. Foto: Jon T. Klepsland